

ABONAMENTUL:

• un an . . . 140 Lei
 • jum. an . . . 70 Lei
 • trei luni . . . 40 Lei

Un exemplar 1— Leu.

TELEFON P. ORAȘ ȘI
URBAN No 750

ROMÂNUL

REDACTIA ȘI
ADMINISTRAȚIA
Str. Românului 1/a.

Inserțiunile se primesc
la administrație și se ta-
rează conform tarifului.
MANUSCRIPTELE
NU SE ÎNAPOIAZĂ.

Serbarea națiunii.

La București, au început serbările organizate în vederea căsătoriei A. S. R. Princesesa Elisabeta, cu principele George al Greciei.

După știrile ce sosesc, serbările au loc în mijlocul unei atmosfere sărbătorești, de entuziasm, de dragoste și admirație, așa după cum se cuvine atunci când națiunea întreagă face urări pentru fericirea principesei glorioase, care în tot timpul războiului, alături de mama Sa, a îngrijit de bolnavi și de răniți, binecuvântând ultimele lor momente, cu un devotament și cu o angelică bunătate.

Țara întreagă a trimis daruri pentru a umple coșul de nuntă al miresei prințare. În darurile acelea, trimise pe provinciile, pe județe și orașe, se reflectă tot aceea ce o țară poate

să gândească mai bun și mai frumos pentru fericirea văstarului regal.

În clipele acestea supreme, când un act binecuvântat de oameni și de Dumnezeu, apropiat și leagă două țări, pentru mărirea și gloria lor în viitor, ne asociem din toată inima, împreună cu tot Ardealul, la urările pornite din inima ale acestuia și zicem cu toată dreptatea, cu toată credința și cu tot entuziasmul:

„Să trăiască familia regală; să trăiască dinastia și glorioșii noștri suverani; să trăiască A. S. R. Princesesa Elisabeta și augustul ei mire, în cinstea căroa, palpită azi inimile a două națiuni și fălăesc steagurile a două vrednice popoare destinate pentru un mare viitor!

Situația internă.

În ultimul timp, guvernul prin presa sa, a urmărit cu stăruință ideea unei apropieri de opoziție, în sensul unei colaborări, limitând, în urmă, această eventualitate mult dorită, la colaborarea cu partidul țărănist.

Promisiuni, argumentație, concesii, agitația unui ideal esențialmente democratic și punerea în evidență a nevoilor actualului democratism, toată această desfășurare de energie politică guvernamentală, a dus, în cele din urmă la ruperea oricăror tratative, ceea ce face ca guvernul să se găsească azi în situația izolată de mai înainte, izolare agravată de lipsa oricăror combinații și speranțe momentane.

Federația, față de această rupere „en visiere” a oricăror posibilități de tratative cu guvernul, a pus din nou în circulație, ideea unei fuziuni a partidelor din federație și aceasta în vederea venirii la guvern.

La rândul său, guvernul, după eșecul suferit, se va vedea silit să declare că situația guvernului nu este întru nimica sdruncinată, că atitudinea opoziției, va ajunge, în cele din urmă, o binefacere pentru guvern și că dacă cineva ar fi putut să se folosească pe urma unei colaborări, ar fi fost fără îndoială federația.

Pe de altă parte, votarea proiectului referitor la subsecretariatul minorităților, contravine cu totul vederile dlui Titulescu și determină o eșire a acestuia din guvern. Retragera dlui Titulescu, slăbește în mod fatal situația dlui Tache Ionescu și face astfel inutilă prelungirea colaborării tachisto-averescane.

Înutil însă pentru Partidul poporului, șeful democraților poate deveni o prăjdie pentru acesta, în ori ce altă nouă formație politică. Putem spune, din punctul acesta de vedere, ca d. Tache Ionescu, care are de luat revanșa reputației sale știrbite în actualul cabinet, avizează în mod foarte serios.

Constrâns moralicește să se pronunțe asupra situației, guvernul căruia nu i se oferă

modalitatea unei colaborări, agită în surdina ideea disolvării corpurilor legiuitoare.

Această manifestație politică ar fi însă începutul sfârșitului definitiv și lucrurile nu au ajuns încă acolo.

Mai sunt socialiștii cu care, după cât se spune, abea s'ar fi început niște timide tratative și mai sunt elementele naționaliste ale Bucovinei și Basarabiei, cărora guvernul nu le-a spus încă ultimul cuvânt.

Aceasta nu înseamnă isbânda; nu înseamnă nici posibilitatea isbânzei; înseamnă însă timp câștigat și în politică întocmai ca și în strategie, timpul care se câștigă, se pretinde că nu este timp pierdut.

Aceea ce vine însă ca să sprijine guvernul sunt însă neînțelegerile ce domnesc în sânul federației.

Aceste neînțelegeri, au crescut în ultimul timp, s'au accentuat, sau au pierdut din intensitate, după împrejurări, pentru a ajunge la situația de azi, când se urmărește din nou ideea unei fuziuni, având ca scop venirea la guvern.

Vor putea însă naționaliștii să uite cochetăriile țărăniști cu guvernul și întrevederile, de examinare a situației dintre marghilomaniști și țărăniști?

Va putea pe de altă parte, Partidul național român, să facă să dispară amintirea că la un moment, destul de critic, i s'a oferit de federație perspectiva să rămâie singur, izolat, pentru ași făuri o atitudine aparte?

Toate chestiile acestea s'ar putea aplană mult mai ușor, dacă ele ar fi examinate numai de conducători, care intelectuali și diplomați, ar găsi lesne mijlocul punerii la punct.

Înapoia șefilor, stau însă masele de partizani și acestea vor de obicei foloase reale și imediate, iar nu speranțe și probabilități de viitor.

Acesta este, în rezumat, jocul forțelor politice, în ajunul examinării de către camere, a situației financiare.

Cum informează presa maghiară.

În legătură cu cele câteva afișe ale comitetului pentru „Monumentul Unirii”, lipite pe scutul monumentului lui Kossuth din Arad, informatorii presei maghiare din Ardeal, au crezut de cuviință să alarmeze întreaga lume, anunțând acest fapt, ca o batjocură și ca un atentat al românilor arădani, contra monumentului lui Kossuth.

Asfel ziarul unguresc din Cluj, „Keleti Újság”, scrie sub titlul, războiul placatelor contra monumentului Kossuth din Arad”, următoarele: „România din Arad, sub conducerea dlui Vasile Goldis, a luat cu mult în urmă hotărârea, să ridice la Arad un monument memoriei actului de unire a Ardealului cu vechiul regat. Până aici, toate ar părea naturale; d. Goldis însă și tovarășii lui, au amplificat imediat această inițiativă și au desemnat ca loc unde să fie înălțat monumentul, tocmai locul, pe care se află azi monumentul lui Kossuth.

Acest monument afară de aceea că este drag ungarilor, constituie și o amintire, ce pretinde aprecierea necondiționată a lumii întregi și este și o operă de artă valoroasă. Colecta pentru „Monumentul Unirii” nu a dat însă rezultate. În urma acestui fapt partizanii lui Goldis, au pornit o luptă de placarde, care se vede că nu a avut intenția să însuflească publicul, ci să provoace pe unguri.

Afișele scrise într'un limbaj neobișnuit, au fost lipite sub scutul nopții pe monumentul lui Kossuth, acoperindu-l în întregime, așa că dimineața, statua lui Kossuth a apărut ca și înbrăcată într'un lîntolju de afișe. Se înțelege că precum s'a luat obiectul în astfel de împrejurări, ajutorul de primar arădan, și-a exprimat indignarea sa pentru acest sacrilegiu. Nu s'a luat însă nici o dispoziție, ca acele afișe, lipsite de nota bunului simț, să fie îndepărtate de pe monument.”

Nu cunoaștem textual cuvintele rostite de d. ajutor de primar al Aradului, către delegația maghiară, care s'a prezentat la primărie în chestia afișelor de pe monument, dar am putut cu toții constata, că doi slujbași ai primăriei, au curățat de pe monument acele afișe, puse acolo, fără ordinea și fără știrea comitetului „Monumentului Unirii”.

Nici nu ne putem închipui o mai copilărească acuzație, ce ni-s'ar aduce din partea ungarilor, decât aceea, că românii ar fi avut nevoie s'au ar avea nevoie, de scutul nopții, „pentru a comite atentate contra statuelor ungurești”.

Dacă nu am fi fost dela început înzeștrăți cu alte sentimente față de amintirile popoarelor conlocuitoare și față de arta lor, decât acelea manifestate în cursul secolelor de ungară față de arta și altarele culturii românești, atât monumentul lui Kossuth, cât și celelalte opt monumente ungurești din Arad, ar fi fost dărâmate în prima zi a revoluției.

Dacă și în clipele furiei revoluționare, ne-am păstrat calmul necesar, cu atât mai mult drept avem azi să pretindem, ca să nu fim bănuți, că am fi însuflețiiți de alte sentimente, decât de aceea, despre cari ne sunt măturte anti ce au trecut dela revoluție încoace.

Monumentul lui Kossuth, ca și toate celelalte monumente, înălțate în semn de omagiu, imperialismului și sovinișmului unguresc, vor trebui să dispară.

Se va ști însă și atunci alege momentul și mijloacele, prin care aceste monumente vor fi îndepărtate.

Agitațiile presei maghiare, în jurul cazului cu monumentul lui Kossuth, prezintat cu exagerări ce nu se admit într'o presă cinstită și obiectivă, sunt potrivite a face să se vadă, că presa maghiară în majoritatea ei, nu dorește să lupte pentru a găsi drumurile, ce duc mai curând la apropierea și buna înțelegere dintre popoare.

Glasuri din public.

Preluarea Institutelor medico-pedagogice din teritoriile alipite și legătura acestora cu institutele similare din apus.

Făcând o repriză asupra numărului institutelor medico-pedagogice vom afla, că în statele occidentale și anume în Statele-Unite, Anglia, Dania, Suedia, și Italia, fiecare județ își are institutul său medico-pedagogic, iar în Franța, Elveția, Germania există chiar mai multe institute medico-pedagogice în fiecare județ.

Vom constata, că din ce ne îndepărțăm de apus, din ce în ce numărul acestor instituții scade, tot mai mult, până ce dispare.

Vom analiza mai de aproape institutele din Ardeal și Bucovina.

La noi în Ardeal s'au preluat institutele din Cluj, Ineu, Timișoara și Arad total 6 și pe acela din Cernăuți.

În vechiul regat sunt două institute medico-pedagogice, dar după cum am arătat în articolul nostru trecut, acestea nu funcționează.

În Basarabia nu există nici un singur institut de această specialitate.

Evident deci, că România și-a mărit considerabil numărul acestor soi de școli.

Aceste școli, au fost preluate în cursul anului 1919 din partea C. D.

La aceste institute funcționa un personal didactic și unul auxiliar exclusiv străin de neamul nostru. Instrucția se făcea deci într'un spirit hosil ideii de stat român și hostil intereselor noastre generale românești.

Aceste institute își aveau însă legăturile lor științifice, ba pot zice chiar amicale cu institutele similare din apus, fie prin reprezentanții cursiști, fie prin delegați la anchete și congrese.

Începând cu anul 1919, aceste institute devenind ale noastre, am comișe o mare și neiertată greșală să nu menajăm și pe mai departe aceste relații cu apusul.

Va trebui în acest scop să avizăm institutele din statele respective, anunțând ca aceste institute azi sunt ale noastre.

Noi cari cunoaștem aceste institute umanitare din Ardeal suntem convinși, că ele se află în mâni bune și sunt conduse în adevărat spirit românesc.

Odată preluate aceste institute, era o necesitate, ca spiritul străin, care a domnit în ele să dispară nu însă și ideile și programul lor umanitar împrumutat de la apus.

Datoria noastră de acum înainte nu poate fi alta decât să le împopulăm cu români, cari până ieri erau preterați.

Noilor institute medico-pedagogice românești trebuie să le împrumutăm fără îndoială caracterul nostru specific național, adaptându-le mediului nostru social, stării noastre materiale, dar nicădată să nu ne scape din vedere scopul umanitar, social, cultural pentru care ele trebuie să existe.

Ni se impune deci datoria să reluăm contactul cu apusul și în special cu popoarele ginței latine, ale căror aptitudini sunt înrudite cu ale noastre și deci din punct de vedere medico-pedagogic și sistemul școlilor de acest fel, este mai potrivit, pentru a fi împrumutat de noi.

Credem chiar că avem o datorie ca din cele 6 institute ce le avem în Ardeal să facem ca sistemul de educație german să dispară și să fie cât mai lăsat și cât mai complet adoptat spiritului nostru și completat cu aceea ce are bun sistemul medico-pedagogic italian sau francez.

Ineu, Februarie 1921.

PAVEL DĂRLEA
profesor inst. med. ped. Ineu.

Autorizații pentru întreprinderi industriale în ținuturile alipite.

Ministerul de industrie și comerț a hotărât ca decretul de lege nr. 2447 din 1920 să se aplice numai acelor întreprinderi industriale cari funcționează sub formă de fabrică, adică întreprinderi ce au cel puțin 5 HP. sau 20 lucrători.

Pentru înființarea unei fabrici este necesar ca pe lângă autorizația prescrisă de legea industrială în vigoare în Bucovina să se abțină și autorizarea ministerului de industrie solicitată prin inspectoratul industrial din Cernăuți.

Inspectoratul industrial din Cernăuți, este autorizat ca în numele ministerului de industrie și comerț să emită autorizațiunile de înființare a noii fabrici pentru cele cari întreprind până la 25 HP. sau 50 lucrători făcând ulterior cunoscut aceasta ministerului de industrie. Pentru întreprinderile ce vor întreprinde mai mult de 25 HP. sau mai mult de 50 lucrători, autorizațiunile de înființare se vor da de ministerul de industrie și comerț după recomandarea inspectoratului.

Pentru refacerea unei instalațiuni născută în total prin o forță majoră, se va cere deasemenea autorizatiunea ministerului de industrie.

Aprobarea ministerului de industrie și comerț este de asemenea necesară și pentru orice adaptare nouă transformarea sau mărirea ce se va face în vre-o fabrică existentă, care aprobare trebuie cerută înainte de începerea lucrărilor. Autorizațiile se emiș pe numele industriașilor sau a societăților cari le solicită, orice transacție cu ele nu este valabilă decât cu aprobarea autorizației, care are dreptul a le acorda.

Recuzările asupra deciziunilor diferitelor instanțe se vor urma conform dispozițiilor legale în vigoare inspectoratul industrial fiind a doua instanță în ce privește chestiunile în legătură cu întreprinderile industriale sub forma de fabrică.

Toate aprobările pentru înființări de fabrici, pentru punerea din nou în funcțiune sau pentru transformări și măriți, cari s'au acordat încă dela data de 7 Iunie 1920.

Toate transacțiile asupra fabricilor ce s'au făcut în Bucovina după data de 14/27 August 1916 vor trebui să fie înaintate ministerului de industrie și comerț prin inspectoratul industrial din Cernăuți, pentru a fi revizuite conform decretului lege procedându-se în conformitate cu hotărârea de față.

Programul săptămânal al „Cursului liber de seară, Arad.”

LUNI. — Limba română (incep.) Cefire: "Cănele credincios". (Continuare). Gramatică: Mai mult ca perfectul indicativului. Lucrări în scris. Dnii prof. I. Dabiciu, T. Mager, L. Roșculeț — Istorie: Matei Basarab și Vasile Lupu. D. prof. G. Ionescu.

MARTI. — Limba română (progr.) — Lectură: "Vânătoarea pe Bărăgan", de Al. Odobescu. Expuneri libere. Conversare. D. prof. L. Roșculeț — Chimie: Compusul sulfurii. D. prof. Const. Teodorescu.

MERCURI. — Limba franceză (progr.) L'arbe générale. Causerie littéraire. D. prof. Jean Decamp.

JOI. — Limba română (incep.) Cefire: "Cănele credincios" (continuare) Conversare. Lucrări în scris. Dnii prof. I. Dabiciu, T. Mager, L. Roșculeț. — Limba franceză (incep.) Grammaire. Conversation. Dra prof. E. Costandachie. — Matematică: Inmulțirea fracțiilor ordinare. D. prof. I. Dumitriu.

VINERI. — Limba română (progr.) Lectură: "Basarabia". edB. P. Hasden. Conversare. Lucrări în

seris. D. prof. L. Roșculeț. — Limba franceză: Parents et enfants. Le baptême. Causerie littéraire. D. prof. Jean Decamp.

SAMBĂTA. — Limba franceză (incep.) Je compte jusqu'à vingt. Conversation. Dra prof. E. Costandachie. — Botanică: Inmulțirea plantelor. D. prof. M. Musca. — Fizică: Aer și atmosferă. D. prof. T. Grozescu.

Dispensele de căsătorie pentru militari.

Am publicat că Suveranul a admis dispense de căsătorie pentru militari, cu prilejul marilor serbări naționale ce sunt căsătoriile Prințesei Elisabeta și a Prințului Carol.

În vederea aprobării dispenselor, ministerul de război a trimis Suveranului raportul de mai jos.

SIRE,

„În curând toți românii din hotarele României-Mari vor sărbători, cu toată însuflețirea două mari evenimente: căsătoriile Altetelor Regale Prințesele Carol Mostenitorul Tronului și A. S. R. Prințesa Elisabeta.

În aceste zile mărete de bucurie națională, poporul va împărtăși cu Majestatea Voastră fericirea Nouilor căsătorii.

Războiul prin dezastrul ce a semănat prin toate unghiurile României-Mari, a adus jale și ruină în toate păturile sociale ale locuitorilor României-Mari și mulți, cari până ieri au dispus de mijloacele de modestă viață astăzi însus existența zilnică le este periclitată.

Părinții îndură, împovărați de fete ajunse la vârsta măritșului, nu pot dota pe fiicele lor la trecerea în căsătorie cu militari, avutul lor fiind distrus, fie în retragere, fie în timpul ocupațiunii dușmane.

Împrejurările turbure prin care încă trecem nu au îngăduit multor familii a săvârși multe căsătorii proiectate, unele înainte de război, iar altele în timpul și după război.

Majestatea Voastră, prin înalta aprobare pusă pe raportul No. 8487 din 16 Februarie 1921 a departamentului războiului a aprobat ca până la 1 Iunie 1921 să se aplice dispozițiunile art. 10, alin. III din înaltul decret No. 2791 din 14 August 1916, adică ofiterii să se poată căsători fără dota provăzută de art. 4 din legea asupra căsătoriilor militare. Și acest ultim termen acordat de M. V. nu a fost suficient ca toate căsătoriile proiectate să fi fost săvârșite.

Subsemnatul având în vedere nenumeratele cereri dezasperate ale mamelor a căror fiice sunt logodite sau au contractat angajamente de căsătorie cu ofiterii și din cauza greutăților timpurilor prin care trecem nu pot să celebreze acele căsătorii din lipsă de dotă legală.

Cu cel mai profund respect rog pe M. V. ca, cu ocazia căsătoriilor A. L. R. Prințesele Mostenitor și A. S. Regală Prințesa Elisabeta, să se acorde o ultimă dispensă la art. 4. din legea asupra căsătoriilor militare pe timp de o lună cu începere dela 27 Februarie la 27 Martie 1921.

Să beneficieze de această dispensă legală toți ofiterii cari până la această dată se găsesc cu cereri de căsătorie adre ate M. V. ministerului de război și prin corpurile sau serviciile respective.

Criteriul esențial în aprobarea acestor căsătorii de către ministerul de război și de către comandantul corpurilor de armată să fie moralitatea viitoareii soții. (Ofiterii cari nu vor avea vârsta de 23 ani împliniți, nu vor beneficia de această dispensă).

Frânturi de vorbe.

Pepi către d. ministru de interne.

In urma incidentului Iorga-Argetoianu, pe-trecut zilele trecute în parlament, Pepi a expediat următoarea scrisoare, dînd ministru de interne:

„In calitate mea de biciuitor al moravurilor, mă cred obligat dle ministru de interne să te felicit pentru modul magistral în care ai pus, la locul său, zilele trecute, pe d. N. Iorga, amintind acestuia risipa de fonduri ce a făcut la Paris, unde a organizat expoziții peste expoziții, una mai costisitoare ca cealaltă și aceasta pentru motivul că ne face cunoscuți streinătății.

Ai fost energic dle ministru și totdeauna econom. Ai fost însă totuși prea amabil față de colecția aceasta de defecte și de betesuguri, care este d. Iorga.

Te angajez în numele României întregite, fii tare și energic, atacă pe savantul acesta plicticos până când îl vei distruge și decide-te să faci același lucru cu toți, aceia cari sufer de aceeași urâtă apucătură.

Înțeleg, l'ai atacat în Cameră, pentru că este maniac, căci numai un maniac, recunoscut, se duce la Paris să organizeze expozițiuni naționale și să plictisească pe aliații noștri cu atâtea conferințe.

Post-a d. Iorga la Maxim? Trecut-a așa în timpul șederii sale la Paris pe la „Chat-noir”, „Moulin Chanson”, „Quatre-arts”, „Pantin-Fifi”, și pe la atâtea alte academii de artă și de seriozitate?

Dta dle ministru care nu ai scris, și nu vei păți niciodată rușinea să scrii o carte distruge-l pe acest îmbătrânit în rețe, în ale scrisurii, care s'a compromis până într'atata încât i-a ieșit vorba că scrie o carte într'o noapte și în orele limbă îi ordoni. În cărțile sale plicticoase s'a ocupat până și de... turci pe care nu-i mai bagă nimenea în samă azi, și totuși, s'au găsit în streinătate nebunii care să divinizeze o asemenea absurditate.

A face cărți este ușor. Să îți răspundă însă d. Iorga, a fost dlui vreedată agent electoral, șef de culoare; s'a bătut dlui cu ciomagul pe la intruniri? Ce poate opune el, dle ministru, pumnului dtale, grație căruia țara știe că ai inaugurat o politică aparte, afară de nefericitul lui condei, exercitat să scrie sute și sute de votume.

Fii tare, dle ministru; țara și eu... Pepi, suntem și vom fi cu dta.

Refuză să scrii cărți; refuză chiar să le citești, căci nimic nu desecheilbrează o minte sănătoasă mai amară ca ciuitul, mai ales când sănătatea în chestiune isvorăște din plaiurile intelectuale ale Oltenei binecuvântate și unde accidentul carului simbolic, nu mai este decât o vagă și pierdută amintire.

La Paris, trimite de urgență, să ne reprezinte și să ștergă rușinea ce ne-a făcut-o acolo d. Iorga, pe d. Toma Ionescu, căruia nici nu e nevoie să-i mai recomanzi să nu fie conferințe, deoarece nu este dsa omul capabil să comită asemenea fapte infantante.

Iar pe d. Iorga, dle ministru de interne, împiedecă-l să mai scrie, dând ordin să se ardă toată hârtia și toate condeele din țară; împiedecă-l să mai vorbească fie chiar și în parlament, unde ne vom mulțumi cu discursurile lui Christescu și Thoma Dragu.

Realizează de urgență toate acestea și atunci voi putea spune că ai realizat un pas în spre civilizație, voi putea avea curajul să te numesc fiul meu spiritual.

(P. S.: Admit însă să ierți pe d. Nicolae Iorga, pentru toate greșelile făcute, în cazul când s'ar arăta dispus, dle ministru, să renunțe pentru totdeauna la calitatea sa de vulgar istoric cu reputație europeană, pentru a se face un mare și celebru politician.

PEPI.

p. confor. D'ARRAGON.

Programul serbărilor cu prilejul căsătoriei A. S. R. principesa Elisabeta.

Duminică 27 Februarie orele 11: Căsătoria civilă a Altețelor Lor Regale principale George Moștenitorul Tronului Greciei și A. S. R. Principesa Elisabeta a României la Palatul Regal din București.

La orele 11,30: Plecarea MM. LL. și AA. LL. Regale în două trăsură la Daumont la Mitropolie, escortate de regimentul de Escortă Regală.

La orele 12: Celebrarea căsătoriei religioase a Altețelor Lor Regale în biserică sf. Mitropolii.

La orele 13: Sosirea MM. LL. Regale la Palatul Regal din București.

Pe scara de onoare MM. LL. și AA. LL. Regale vor fi primite de către delegațiunile școlare secundare de fete și studențele din București.

La orele 13,30: Dejun de gală la Palatul Regal din București.

La ora 20,30: Recepțiune de gală la Palatul Regal din București.

Ținuta pentru tot timpul zilei de 27 Februarie:

Domnii: Frac, cravată și mănuși albe; decorațiuni: Mari Cruci cu cordon, corpul diplomatic în uniformă diplomatică.

Doamnele: La Mitropolie și dejun, toaleta de oraș, cu pălărie; la recepția de seară toaletă de bal.

Ofițerii: Ținuta de ceremonie în ghete; decorațiuni: Mari Cruci de cordon.

Vineri 25 Februarie a avut loc primirea delegațiilor din țară care oferă daruri Altețelor Lor și Familiei Regale. Această primire a avut loc la Palatul Regal București.

Ținuta. Domni. — Frac, cravată și mănuși albe, decorațiuni Mari Cruci fără cordon.

Doamnele. — Toaletă de oraș cu pălărie.

Ofițerii. — Ținuta de ceremonie în ghete, decorațiuni Mari Cruci fără cordon.

Sâmbătă 26 Februarie orele 17 a avut loc primirea deputaților care prezintă felicitări Altețelor Lor Regale în prezența Maiestăților Lor și Familiei Regale.

Această primire are loc la Palatul Regal din București.

Ținuta. Domni: Frac, cravată și mănuși albe, decorațiuni Mari Cruci fără cordon.

Doamnele: Toaleta de oraș cu pălărie.

Ofițerii: Ținuta de ceremonie în ghete, decorațiuni Mari Cruci fără cordon.

La orele 21: Reprezentațiune de gală la Teatrul Național. Maiestățile Lor și Familia Regală sunt primite de către Consiliul de Miniștri și Casele Lor civile și militare.

Ținuta. Domnii: Frac, cravată și mănuși albe, decorațiuni Mari Cruci cu cordon. Corpul diplomatic uniformă diplomatică.

Doamnele: Toaleta de bal.

Ofițerii: Ținuta de ceremonie cu ghete decorațiuni Mari Cruci cu cordon.

Psalm.

Mărire, Precurato,
Deapurarea mărire,
Pășune îmbelșugată
Și veșnică înflorire!

Mărire, Precurato,
Deapurarea mărire,
Miresmă pururi vie
Și albă strălucire!

Mărire, Precurato,
Deapurarea mărire,
Liman curat ca neaua
Și cuib de umilire!

Mărire, Precurato,
Deapurarea mărire,
Cadelniță de aur
Și sfântă împărtășire!

Mărire, Precurato,
Deapurarea mărire,
Suavă adiere
De roze! Nemurire!

Mărire, Precurato,
Deapurarea mărire,
Corabie de vise!
Extaz! Nemărginire!

Mărire, Precurato,
Deapurarea mărire,
Cunună ne'ntinată
Și-a noastră desrobire!

Al. T. Stamatiađ.

Autonomia Sloveniei și presa maghiară din Ardeal.

Presa mondială înregistrează aproape zilnic, dela înfăptuirea republicii cehoslovace, știri despre mișcări revoluționare, cari ar fi având loc, când într'unul când într'altul din ținuturile tinerei republici.

Multă vreme s'a susținut, că legionarii cehoslovaci, cari au luptat timp de doi ani, până la izbucnirea revoluției rusești din 1917, grupăți în două corpuri de armată voluntară, contra puterilor centrale, și mai în urmă în Siberia în contra bolșevicilor, — reîntorcându-se acasă și-au schimbat atitudinea și ar fi adoptat programul politic social al bolșevicilor, intenționând proclamarea Cehoslovaciei republică sovietică.

Știrile în acest sens, ca și desmintirile biroului presei cehoslovace s'au succedat, timp de aproape doi ani cu regularitate.

Birourile de presă maghiare, și într'un timp și cele austriace, fără a ține seamă de desmintirile oficiale ce se dau din partea Cehoslovaciei, schimbând tactica, anunță de luni încoace turburări irepentiste puse la cale de slovacii și ungurii din ținuturile ciscampatine, din provincia „Slovensko”.

Se spune, că în fruntea acestei mișcări, care în ultima analiză, nu revendică altceva, de cât completa autonomie a „ținuturilor nordice din Ungaria”, s'ar afla conducătorii probați ai voluntarilor sloveni din cele două corpuri de armată, cari au luptat mai în urmă în Siberia contra bolșevicilor.

Presa maghiară din Ungaria ca și cea maghiară în Ardeal, publică zilnic lungi articole, despre această mișcare, și lasă să se bănuțască intenția maghiarilor și slovacilor din Cehoslovacia, ca după dobândirea autonomiei, să se alipească de Ungaria.

Presa maghiară din Ardeal, în frunte cu ziarurile din Cluj și Brașov, prezintă situația ungarilor din Cehoslovacia, ca analoagă cu aceea a ungarilor din Ardeal.

Arată că nemulțumirile ungarilor din Cehoslovacia sunt aceleași ca și ale ungarilor din Ardeal și că nici simpatiile românilor ardeleni pentru noua alcătuire a statului român, nu sunt mai mari decât acele ale slovenilor din Slovensko, față de Cehoslovacia.

„Brassoi Lapok” și „Keleti Ujság” anunță în numerele lor mai recente, că ungurii și slovacii dela Dévényi și până la Cașovia, sunt bine organizați în vederea proclamării autonomiei „ținuturilor din nordul Ungariei”.

„Ne ocupăm cu aceste știri — spune Brassoi Lapok — pentru că nu credem de prisos, ca cetitorii noștri, să fie informați asupra progresului mișcării dintr'un teritoriu maghiar, deslăpțit de patria mamă, și în care situația politică și nemulțumirile fraților noștri, se asemănă într'u toate cu ale noastre”.

Cu alte cuvinte, ungurii din Ardeal, fac rău că nu caută a se organiza tot așa de bine și în vederea acelorași scopuri, ca și ungurii din Slovensko și că nu caută să alimenteze printre români aceleași sentimente, cari au prins rădăcini printre slovacii, contra statului lor național.

Nu putem ști, dacă această agitațiune a presei ungurești, tolerată în Ardeal, contra intereselor superioare ale statului cehoslovac, este cunoscută sau nu la Praga.

Desaprobăm însă cu hotărâre și cu indignare, campania de defăimare și colportarea perpetuă de știri tendențioase, inaugurată de presa ungurească din Ardeal, în legătură cu un stat care s'a dovedit față de noi ca unul dintre cei mai sinceri și serioși aliați.

Desaprobăm toleranța cu care este privită de organele noastre administrative, campania presei maghiare, contra Cehoslovaciei, și a căreia defăimare nu poate fi considerată decât ca o defăimare a României.

Colportarea zilnică de știri false și tendențioase, despre mișcările revoluționare și înfățișarea acestora, ca sigure de izbândă, arată o plăcere vinovată față de turburări și mișcări anarhice contrarii nevoilor civilizației.

Față de această agitațiune a presei ungu-

restii din Ardeal, se impun de urgență cele mai energice sancțiuni.

Aceasta cu atât mai vădit, cu cât presa din lumea întreagă publică știri despre înarmarea Ungariei și despre declarațiunile, făcute de guvernatorul ei, în sensul, că granițele Ungariei, stabilite la Paris, nu pot fi considerate ca definitive.

Cronica medicală.

Pojarul.

Printre multele boli contagioase, Pojarul este cea mai răspândită: nimeni nu scapă de pojar.

Boala aceasta, este o specialitate — ca să zicem — a copiilor, dar uneori se întâlnește și la persoane adulte, și este cu atât mai serioasă, cu cât vârsta este mai mare.

Pojarul începe cu guturaj, cu tuse, și apoi temperatura se ridică, poate să ajungă chiar la 40 de grade, ba uneori să și treacă peste această cifră.

Ochii se roșesc, bolnavul strănută, se plânge de tuse, de usturime în gât, și după aceste fenomene durează dela 4 la 12 zile uneori, începe să apară pe gât și pe partea de sus a pieptului mici pete roșii, ca mușcăturile de purcei, care în curând cuprind fața, apoi trunchiul tot și în fine picioarele.

Durata apariții petelor este patru zile. În tot timpul acesta, febra este mare, tusea supărătoare, și bolnavul zace dus, dormind ziua și alinând noaptea.

După ce au trecut aceste patru zile, în cazuri normale, petele de pe corp încep să se facă mai palide, tusea se rărește, iar temperatura scade zilnic.

Fiind boală contagioasă, pojarul trebuie să aibă un microb al lui, care trecând dela bolnav la sănătos, propagă boala; dar până acum, acest microb nu s'a putut găsi, cum nu se cunoaște nici a scarlatinei.

Pojarul se în epoca întâi a bolii, adică până ce nu au apărut petele; după ce au apărut, savanții care s'au ocupat cu cercetări științifice asupra pojarului, zic că nu se mai ia decât mai rar.

Totuși, este bine ca bolnavul să fie izolat, adică să fie ținut într-o cameră singură, și să nu vie în contact cu cei sănătoși ai casei. Camera să fie bine încălzită și foarte des aerisită, dar trebuie bine observat, ca bolnavul să nu răcească, de oarece, o răceală în cursul unui pojar, poate fi fatală.

La copiii mici de tot, la sugătoari, pojarul este foarte ucigător; la cei mai mari este mai blând, iar la persoane vârstnice, este iar, foarte periculos.

Prin el însuși, pojarul nu este așa de rău, cât este prin complicațiile care îi urmează, și dintre ele, cea mai de temut este pneumonia și mai ales broncho pneumonia (aprindere de plămâni). Complicațiile acestea făcând foarte multe victime, trebuie să le prevenim păzind o igienă cât se poate mai riguroasă a plămânilor, care constă în a aerisi camera, în a o încălzi bine; în a nu ține prea mult bolnav; la un loc; în a îngriji ca gura și nasul bolnavilor, să fie spălate de mai multe ori pe zi, cu o substanță ușor antiseptică.

Se înțelege dela sine, că pojarul putând să se complice ușor și să cauzeze moartea, prima grijă trebuie să fie, aceea de a chema cât mai neîntârziat medicul, ca să poată dănsul să ia măsurile ce știe, ca să previe pericolul.

Căci trebuie să vă mai spun un lucru: pojarul, dacă vine la o persoană sau la un copil care suferă de un început de tuberculoză, complicațiile plămânilor sunt și mai de temut, în afară că uneori se văd și complicații din partea meningelui (aprinderea pelții creierului) pe care numai un medic poate să o cunoască, și să ia măsuri. Un profan, nu poate și nu trebuie să-și ia altă sarcină, decât să aplice regulile de igienă și prescripțiile medicale.

La opt zile, după ce bolnavul nu mai are febră, poate să părăsească odăja, dar cu nici un chip, nu trebuie să se aventureze să iasă afară, în frig, sau în ploaie.

Pojarul este o boală care vine la sfârșitul iernii și la începutul primăverii. Rar vine toamna, și și mai rar vara, când este foarte ușor.

Arad, Februarie 1921.

Dr. P. ROBESCU.

INFORMAȚII

— Ca un omagiu față de sărbătorile evenimentelor din București, la care participă întreaga țară cu toată însuflețirea și cu toată dragostea față de dinastie și de vârstarele regale, ziua noastră nu va apare decât Marți seara la orelle obișnuite.

— Primăria a luat ieri dispoziții ca azi 27 Februarie, cu ocazia căsătoriei A. S. R. Prințesa Elisabeta cu diadoulul George al Greciei, edificiile publice și particulare, precum și magazinele și galantarele acestora să fie pavozate toată ziua cu steaguri tricolore, în semn de omagiu și expresie a bucuriei.

— CONVOCARE. Asociația profesorilor secundari, secția Arad roagă pe toți membrii corpului didactic dela școlile: secundare, normale și speciale din localitate să ia parte la ședința Adunării generale, ce va avea loc Marți 1 Martie, ora 5 p. m. în sala liceului „Moise Nicoară”. La ordinea zilei: Alegerea de președinte, vice-președinte și a noului comitet.

— Oficiul de aprovizionare al orașului va distribui săptămâna viitoare făină contra cuponului 6 al cartelei de alimentație și adică 5 chilogramme de fiecare cupon: 1 chilogram făină de lux și 4 chilogramme făină integrală. Prețul total 23 lei 20 bani.

Comercianții sunt invitați a se prezenta la oficiul de aprovizionare pentru luarea în primire a făinei, cei din circ. I—IV în ziua de 1 Martie, cei din V—VII în ziua de 2 Martie și cei din IX—XII în ziua de 3 Martie.

— Zilele trecute a fost la Arad d. D. I. Stefanescu, inspector general viticol în ministerul de agricultură. D. inspector Stefanescu a vizitat școlile de agricultură, pepinierele statului și câteva instalații agricole pe domeniile particulare din județul Arad și din Banat. Despre constatările făcute cu aceasta ocazie, dsa va înainta un raport ministerului de agricultură și va face propuneri pentru sprijinirea și înființarea instalațiilor agricole de acest fel din întreaga țară.

— Târg de tauri de prăsilă în Arad. Societatea Agricolă din județul Arad, acordându-i-se sprijin de către subprefectura județului, organizează pentru a doua jumătate din luna Martie un târg de tauri de prăsilă. Se vor distribui premii pentru cei mai frumoși tauri. Societatea agricolă dorește ca prin organizarea acestui târg să dea ocazie agricultorilor și autorităților să cunoască calitatea contingentului de animale cunute de prăsilă din județ și împrejurimea lui. În cele mai multe comune e lipsă de animale de prăsilă și în urma acestui fapt se speră că la târg va fi o mare tendință de cumpărare.

Pentru a fi aduși la târg, se pot anunța numai tauri de prăsilă producători, din creștere proprie și adică soiurile Siementhal, Bern, Pinzgau și ungare-ardelene. Anunțările trebuie să se facă cel mai târziu, până în ziua de 10 Martie la Direcțiunea societății agricole.

— Dramă din viața matrozilor la cinema Elisabeta. Azi, 27 Februarie se va reprezenta filmul „Ochiul stâncii St. Yves” dramă în 5 acte din viața marinarilor. Filmul e de o frumusețe fermecătoare, lucrat cu multă artă și întretesut cu tablouri de pe mare. În rolul principal Juliette Malherbe, încântătoarea artistă a teatrului Odeon. Bătrânul Maudet povestește într-o seară legenda St. Yves. Barca răstăcită în întunerecul nopții e aproape să se sfărâme în strâmtărea stâncelor, când deodată se luminează ochiul statuei St. Yves și raze scilpitoare alungă întunerecul și face posibil pescarilor să ocolească stânca periculoasă.

— „Le Temps” crede a ști că următoarele declarațiuni corespund vederilor dlui Aristide Briand:

Conferința din Paris a aprobat determinarea bătăliilor de stat aliați. Ea a decis intrunirea dela Londra, Scopul este greu de atins, dar aliații sunt unanim în a vrea executarea strictă a tratatului de pace. D. Briand spune că soluțiunile adoptate la Paris nu sunt un fruct al hazardului, ci rezultatul unei munci îndelungate și minuțioase a experților celor mai calificați. Guvernul britanic a declarat în mai multe rânduri că nu ar reuși nici o tentativă de a modifica deciziunile dela Paris.

DACĂ DOREȘTI SĂ CUMPERI MOBILE să nu-ți pară rău de cheltuețele unui drum până la Târgul-Mureș și să vezi uriașele, splendide aranjatele saloane de mobile alui :

SZÉKELY ȘI RÉTI

Fabrică de mobile transilvănă. Soc. pe A.

— Primăria Capitalei, a pavozat magnific toate străzile orașului, pe care le va parcurge cortegiul regal, în ziua cununiei A. S. R. prințesa Elisabeta. Toate străzile sunt ornate cu steaguri românești și grecești.

— Cu ocazia căsătoriei A. S., care are loc azi, Duminică, au sosit în Capitală toți foștii demnitari ai țării aliați în provincie, pentru a asista la această ceremonie.

— O comisiune americană a plecat azi dimineață din București în Polonia, spre a trata cu guvernul polon în vederea încheierii unor convențiuni comerciale.

— Tribunalul Ilfov secția I-a judecând procesul contrabandiștilor de coroane Elias și Lazăr Campus a respins apelul condamnând pe cei doi contrabandiști la 20.000 lei amendă și confiscarea sumei de 2.500.000 coroane.

— Serviciul presei ucrainiene din Leinberg anunță că în adevăr la 1 Februarie s'a încercat un atentat la Kiev, împotriva drului Racowski. Un ofițer anume Muromzew a aruncat o bombă împotriva lui care nu și-a atins însă ținta. Drul Racowski a scăpat neatins.

— Din Galați se anunță că mulți călători sosiți din Italia spun că societățile de vapoare străine au scăzut prețurile de vânzare ale vaselor, astfel că cargoboturile mari, pe cari guvernul nostru urma să le cumpere cu 57 milioane, se oferă azi cu 11 milioane, însă guvernul nostru ezită încă să le cumpere așteptând scăderi și mai mari.

— Următoarea comunicare din partea legațiunii române a apărut în zărele pariziene:

Guvernul român desminte încă odată știrea publicată de unele zăre anunțând că România ar fi ordonat închiderea frontierelor și ar fi proclamat starea de asediu în întreg regatul. Situația în România este absolut normală și n'ar îndreptăți nici o măsură excepțională de felul acesta.

— Ministerul muncii și ocrotirilor sociale a delegat pe dnl director Stavr Cunesco și Em. Popescu să organizeze o bibliotecă populară la Cluj ce va funcționa în localul Universității.

Cu acest prilej se vor organiza și alte biblioteci în orașele mari din Ardeal.

— Vestnici fost primministru sârb, interviewat de „Petit Parisien” remarcă că sârbii nu au fost invitați la Londra dar Aliații veghează la interesele sârbilor. El exprimă încrederea în regimul democratic. Pentru a înlătura pericolul panslavist în țară el dorește revizuirea tratatului din Sevres pe care sârbii nu-l vor putea semna cu toată dorința de a fi plăcuți Aliaților.

— NOUTATE MEDICALĂ. Dr. VALERIA CURTUȚIU și-a început praxa medicală pe Bvdul Regele Ferdinand (Józsefföh.) nr. 17. Ore de consultație: dela 10—12. Wa2547-1 Ba 2286

x Au sosit mărfuri împletite și țesute la magazinul BARSONY, piața Avram Iancu (Szabad-ság-ter) No 17. Telefon 642. Ba 2286

Expoziția de cusături naționale dela Palatul cultural.

— Astăzi, la orele 10, se deschide în Palatul Cultural, expoziția de cusături și țesături românești, expoziție organizată de Societățile „Roiul” și „Răspîta muncii”.

Scopul național, cultural și umanitar, ce-l urmăresc numitele societăți, prin organizarea de expoziții și în centrele românești din Ardeal, este un îndemn puternic pentru publicul din Arad și împrejurimi să sprijinească ideea patriotică de-a răspândi în cercuri largi arta românească și a răsplăti munca și hărnicia femeii române. Din fondările, cari rezultă din vânzarea obiectelor expuse, pe lângă aceea că se răsplătește larg munca și arta țărancii române, se ajută femeile sărace. Expozițiile de acest fel aranjate la Lugoj și Timișoara, au avut un strălucit succes material și moral.

Tie Sire.

Smerit, în fața ta acum se pleacă
Un neam pe care nu l-au apărut
Nici viforele sorței, nici amarul
Nevoilor pe care le-a îndurat.

Și în frământarea clipelor de astăzi,
Prin liniștea din suflet și privire,
I-ți spune de iubirea fără margini
Și dragostea ce ți-o păstrează, Sire...

Și dac'aveți un scut din piepturi,
Astăzi și din credința noastră aveți un scut,
Că suferințele noastre știu prea bine
De când și cât de-adânc ne-ai cunoscut.

Ai pribegit cu noi în greul iernei
Și ne-ai văzut adâncile nevoi
Ai fost părtaş cu noi în neîncredință
Și-ai îndurat alături cu noi.

Și inima ta bună și cinstită
În care bate-aceiaș năzuință,
S'a contopit cu inimile noastre
În binecuvântata suferință.

Și nu-i pe lume, Sire, nici o lege
Să rupă firul tău ce-a legat
Palatul tău de umeda tranșee
Și umeda tranșee de palat.

Sit. Ștefan Bălcești, din Reg. 1 Infanterie.

Situatia externă.

Știrile despre izgonirea bolșevicilor din Petrograd, primite cu scepticism la început, s'au dovedit ca adevărate. Mișcarea revoluționară contra bolșevicilor a obținut succese, ce ne îndreptățește a crede, că popularitatea și forța regimului bolșevist din Rusia, este în declin.

Sovietele nu vor întârzia de sigur, să concentreze mari forțe, contra frontului revoluționarilor din nord, dar sunt semne că aceste sforțări, de a inaugura războaiele dintre frați, vor duce curând la căderea guvernului sovietelor.

Flota rusească din marea baltică, până eri credincioasă sovietelor, azi a trecut de partea contrarevoluționarilor, iar unii dintre comisarii bolșevici, considerați comunisti de convingere, s'au pus și ei, în cursul săptămânii trecute, în fruntea mișcării contrarevoluționare, din Moscova.

Niciodată Rusia sovietelor nu a fost în mai mare fierbere, ca în timpul din urmă, și nici când atacurile contra revoluționarilor, nu s'au succedat așa de numeroase și concentrice, ca și acum.

Insuși modul cum sovietele cersesc reluarea legăturilor comerciale, cu statele europene, poate servi ca o probă a slăbirii regimului sovietic.

Alegerile pentru Landtagul german, ce de alături nu au importanța alegerilor pentru Reichstag, n'au favorizat partidele extreme nici pe cele comuniste din stânga, nici pe cele sovietice naționaliste din dreapta.

După părerea generală, aceste alegeri au demonstrat, că poporul german dorește odihna și răgazul pentru a se reface economic și să-și înțeleagă pe deplin situația politică externă. Rezultatul acestor alegeri este un avertisment al marilor mase populare, prin care arată că ele sunt contra oricăror turburări sociale, fie acele purtate pentru intronarea regimului sovietelor, fie pentru reintronarea monarhiei.

Abia s'a terminat cu desarmarea detașamentelor independente din Ungaria, se și anunță din Budapesta, că amiralul Horthy, de acord cu ministrul de război și cel de interne, a publicat un decret, prin care se ordonă înființarea gărzilor armate a locuitorilor, după modelul gărzilor bavareze. Aceste gărzii vor primi o scurtă instrucțiune și vor fi provăzute cu arme, — ceea ce anunță noi crime și orori.

Parlamentul.

— Prin telefon. —

Sedința Camerei dela 24 Februarie.

București — După câteva comunicări, d. președinte Duiliu Zamfirescu, anunță că s'a împlinit termenul acordat de Camera dlui Ion I. C. Brătianu, pentru ca acesta să se prezinte la lucrările adunării deputaților. D. Zamfirescu cetește o nouă scrisoare trimisă în această chestiune de d. Ion I. Brătianu, și prin care dsa anunță că persistă în hotărârea luată.

Președintele condamnă această atitudine a fostului prim ministru și apelează la partidele din opoziție să lupte alături cu majoritățile parlamentare contra liberarilor, nu numai în parlament ci și în afară de parlament.

D. Mărzescu protestează energic contra incriminării aduse partidului liberal și șefului acestuia de președintele Camerei.

D. Tatu reamintește Camerei, că d. Zamfirescu, în cursul războiului, sub ocupația germană, a fost un filogerman declarat și că a rostit în acel timp la Academia Română, cuvinte elogioase la adresa cutropitorilor țării românești.

D. Zamfirescu protestează la rândul său, contra acuzațiilor ce i-se aduc și apelează din nou la opoziție, ca să ia atitudine contra liberarilor.

D. Manu protestează contra cuvintelor exprimate de d. Zamfirescu, și declară că partidului liberal nu i-se pot da lecții nici de partidul poporului și nici de către opoziție. Protestează în contra insinuărilor președintelui prin care încearcă să ponegrească numele dlui Brătianu în fața țării și încheie cu cuvintele:

„Nu mă voi mira de fel, dacă într-o bună zi îl voi vedea pe d. general Averescu la braț cu d. dr. Lupu, iar pe d. Argetoianu la braț cu d. Iorga”.

Camera admite apoi aplicarea prevederilor regulamentului și retrage dlui Ion I. C. Brătianu de mandatul de deputat, validând mandatul dlui Ioan Florescu.

Camera își va continua lucrările, numai după terminarea serbărilor împreunate cu nunta A. S. R. principesa Elisabeta.

(„Ag. Damian”).

Ardelenii ni se plâng.

— Să nu le dăm motive de a se plânge de cinstea și de corectitudinea noastră. —

Sub acest titlu „Renașterea” scrie următoarele:

„Mai mulți frați ardeleni și oameni de a căror bună credință nu ne putem îndoi un moment, ni se plâng, că li se fac în Vechiul Regat, cu ocazia cumpărării și transportării de cereale pentru populația de peste Carpați dificultăți cari depășesc cu mult inevitabilele șicane birocratice.

Plângerile lor — o spunem aceasta cu o adâncă amărăciune sufletească — sunt de natură de a servi ca o confirmare spuselor răuvoitorilor neamului nostru și cari caută să ne înfățișeze înaintea Ardealului ca oameni, pentru cari grija de a stoarce bani pe orice căi și prin orice mijloace predomină orice altă ocupațiune.

Ni s'au plâns românii din Ardeal, că nu pot să obțină o rezoluție, aprobarea unei cereri recunoscută ca justă de ministrul respectiv până ce nu dau diferite sume în diferite birouri și la diferiți funcționari, că pentru a obține ceva sunt nevoiți să recurgă la intermediarii indivizi cari se dau drept omul cutăruia sau cutăruia.

Ne-au citat fapte precise, când cerealele cumpărate încă din Septembrie cu aprobarea tuturor organelor, de drept, pentru nevoile populației n'au putut fi transportate nici până azi sau chiar dacă au putut fi încărcate și pornite, după ce s'au uns osiile — știți în ce înțeles — s'au oprit undeva, pe drum stând cu săptămânile prin vre-o gară oarecare.

Ni s'au mai plâns... o de multe lucruri ni s'au mai plâns frații noștri din Ardeal și la auzul celor povestite plecam capul și ne simțiam adânc îndurerăți.

E oare aceasta pilda pe care trebuie să o dăm fraților, pe cari i-am liberat? Servim, oare la închegarea mișcării sufletești înfățișându-ne într-o lumină așa de puțin plăcută? Așa oare trebuie să ne cunoașcă frații din provinciile ce s'au alipit cu atâta entuziasm la Tara Mamă?

Sunt întrebări, cari conțin și ele și răspunsul și indică totdeauna calea pe care trebuie să mergem”.

Telegrame

— Prin telefon. —

(„Ag. Damian”).

DESFIINȚAREA SUBSECRETARIATULUI REFACERII ȘI APROVIZIONĂRII.

București. — Consiliul de miniștri de ieri, după ce s'a ocupat pe larg cu proiectul de lege al noului budget, după lungi delibărări, a hotărât desființarea subsecretariatului de stat al refacerii și aprovizionării, în fruntea căruia se afla până în ultimul timp d. Atanasie. Afacerile acestui resort au fost trecute asupra ministerului muncii.

Contractul comercial austro-român.

București. — Delegații ai guvernului austriac, au sosit în Capitală, pentru a trata cu reprezentanții guvernului român, chestia condițiilor speciale, cu cari va fi întregit tratatul nostru comercial cu republica austriacă.

Comisari bolșevici detinuți.

Helsingfors. — Mai mulți membri ai guvernului sovietelor ruse, au fost arestați, deoarece s'a dovedit, că ei întrețineau legături cu contrarevoluționarii. Armata din garnizoana Petrow s'a răscolit și a proclamat monarhia. Președintele sovietelor din acea localitate, împreună cu doi comisari ai poliției, au fost împușcați.

Ratificarea păcii între America și Germania.

Washington. — Senatul a votat proiectul prezintat de senatorul Cnox, prin care America se declară reintrată în raporturi de pace cu Germania.

Luptele din jurul Petrogradului.

Copenhaga. — Știri sosite din Kronstadt anunță că luptele din jurul Petrogradului, între comunisti și contrarevoluționari continuă. Legătura ferată între Capitală și provincie, este întreruptă. Trupe puternice sunt în marș spre Petrograd, având misiunea de a extermina pe toți contrarevoluționarii.

America și coloniile Germaniei.

Washington. — Guvernul Statelor-Unite nord americane, au adresat aliaților o notă, prin care protestează contra modului cum s'au distribuit mandatele asupra fostelor colonii germane. Guvernul american protestează, contra faptului, că unica insulă-colonie a Germaniei, a fost dată imperiului japonez. Guvernul american cere să i se facă cunoscut textul aceluși tratat, prin care Anglia și Franța au regulat între ele chestiunea exploatații terenelor petrolifere din Mesopotamia.

Socialiștii condamnați vor fi puși pe picior liber (?)

București. — Din cercuri politice apropiate de guvern, se anunță, că unele persoane oficiale și-au exprimat părerea, că socialiștii condamnați pentru instigarea la greva generală, ar fi bine, să fie amnistiați cu prilejul nunții A. S. Regale, principesa Elisabeta.

D. general Averescu către partidul său.

București. — Eri a avut loc o sedință extraordinară a parlamentarilor guvernamentali. Cu această ocaziune d. general Averescu, a rostit un lung discurs, indemnându-și partizanii să rămână uniți. Cere parlamentarilor să voteze toate proiectele guvernului, pentru că dela votarea acestor proiecte, depinde însăși existența guvernului.

Camerele de comerț și taxele vamale.

București. — Reprezentanții camerelor de comerț din țară, vor ține la 28 Februarie un mare congres, în care vor lua atitudine contra taxelor vamale foarte urcate, stabilite de ministrul de industrie și comerț.

Redactor responsabil: Traian P. Nicolescu
Editor responsabil: Laurențiu Luca.

TEATRU, MUZICA, CINEMATOGRAFE.**TEATRUL APOLLO.**

In 26, 27, 28 Februarie

DEASUPRA RUINELORDramă criminală în 5 acte.
Prim actori: Földi Müller
membrii teatrelor Residenz,
Iosif Reithofer, Reinhardt
și Fritz Kortner, Lustspiel-
teatrelor.**TEATRUL URANIA.**

In 26, 27, 28 Februarie

FILM ASTRA

SEMNUL ROȘUDramă socială în 5 acte.
Primii actori: Ida Andorffy,
Anna Breznay, Ludovic Bo-
nis, George Kürthy, Rudolf
Inke, Ileana Matyasovszky**Cine știe ceva**despre George Jigovan fost zugführer în Regimentul de
Infanterie 83, Comp. 5, despre care n'am mai auzit nimic
din August 1914, să încununăm pe soția lui scriindu-i
pe adresa dela vale. Osteanala va fi retribuită. **LENA
JIGOVAN** nasc. **GALDEA**, comuna Măderat, plasa
Sirta, județul Arad. Ga 2523-2**SULFAT de CUPRU**

(piatră vânăță)

veritabil englez, 98-99 procente, de vânzare cu lei 16
chilogramul la **GUSTAV DÜRR** - Casa „Victoriei”La firma **LORENZ** strada Mețianu (Forray)
se află iar **SĂPUNURI**de săpat, de toaletă, de ras cu prețuri de fabrică. Articli
de barbierie, lumini pentru biserică, mai departe asort-
ment mare de articli de toaletă și de menaj. Wa 2549-1**FABRICA DE VĂPSIT A LUI I. MULLER**VOPSESTE, CURĂTES-
TE ȘI SPALĂ mai bine.

SUCURSALE: Str. I. Brătianu (Weitzer) No 7 și Asztalos Sándor 3.

CONCORDIASOCIETATE PE ACȚIUNI.
ARAD STR. ROMÂNUL
1/a. TELEFON 570Fiind aprovizionat cu cele mai
moderne mașini din străin-
tate: ca mașini de culea, ma-
șini de tipar, mașini de tăiat
și mașini de vărsat clișeele,
precum și cu cele mai mo-
derne litere. Primește spre
executare tot felul de opuri,
reviste, foi, placate, registre,
tipărituri pentru bănci și so-
cietăți precum și tipărituri
administrative și advocaționale,
invitări de logodnă, cununie
și p. petreceri. Anunțuri func-
brale se execută cu cea
mai mare urgență.

Serviciu prompt. Prețuri moderate.

GRÜNWARD și MOSKOVITSMare magazin de zahăr,
zaharicale, fructe colo-
niale, mărfuri de No-
rinberg și mărunțisuri.**ARAD, (în fața cu primăria)**

Ou 2028-20

HÂRTIE DE CONCEPTformat nulaș dublu (42-68 cm.)
de 24 kilograme și format 13°
(68-95 cm.) de 50 kilograme,
de vânzare în mic și mare la**LIBRĂRIA CONCORDIA**
ARAD, strada Eminescu No 39.**O GARNITURĂ de TREERAT HOFFER**în stare bună, tare, No 8, completă, capabilă de a func-
ționa, se vinde cu preț convenabil. D-ta luri la **NADOR**
HOTEL MAGYAR KIRÁLY str. Boezkó. Wa 2546-1**CREMA MARGIT** se bucură de cea mai largă po-
pularitate în întreaga lume. Infrumțează pielea
și îi dă fineță rară. Compoziția ei neunsuroasă
și inofensivă face să dispară de pe obraz pis-
turiile, petele de ficat, bubuțele, încrețiturile și
întinește și înviează chiar și pielea persoa-
nelor mai înaintate în vârstă. Crema se pune în
circulație în țegie de sticlă p. preț de 7 50 Lei**SĂPUNUL MARGIT**, compoziție fără leșie in-
frumțează pielea. Preț 5 50 Lei.**PUDRA MARGIT**, compoziție de prima calitate,
fără materii stricăcioase, acoperire invizibilă
pielea. Preț 6- Lei. (în toate culorile.)**APA de GURA MARGIT**, 20- Lei.**CREMA de DINȚI MARGIT**, 5- Lei.**Dr. FÖLDES și HEHS Arad.**Depozit general: **L. BOGGY** București, str. Vultur 43.

Fb 2088-06

Naute de a ne cumpăra trăsura, de a schimba sau vinde să ve
adresați cu încredere fabricii de trăsuri a lui**SCHAMBERGER, ARAD**Bulevardul Regele Ferdinand I (József főhg.) nr 11, unde se află
permanent asortiment bogat de trăsuri, carote. Se primește reparare
și lustruire de trăsuri și automobile, cu prețuri convenabile și con-
fecționare precisă. Cumpărări și vinde trăsuri uzate. Trăsuri bune de
ucrare se primesc în comandă. Wa 2465-20**BOGAT ASORTIMENT
DE PARFUMURI FRAN-
CEZE ȘI ARTICOLE DE
:: COZMETICĂ, LA ::
DROGERIA FEKETE
TÂRGUL-MUREȘ.**

Fb 1101

G. ORENDT și W. FEIRI
SIBIU, Str. Cisnădia Nr. 45.Fabricațiune și depozit
de oricari articole de cu-
relărie, șelărie și genterie
— mărfuri de galanterie
în piele, articole de voiaj,
vânătoare, sporturi etc.
O 1070-80**FABRICA DE ULEIURI DIN ARAD**
Alexandru Lengyel și fiul
Bul. Reg. Ferdinand (Boros Béni) 22. :: Telefon 135.**OFERĂ**pentru prețul de zi: ulei de mașini destilat și
rafinat, ulei vulcan, ulei pentru motor cilindric
sau cu aburi, ulei de automobile, benzin greu
și pentru automobile, tovotte, smoală pentru
cărucă galbenă și neagră, semianțe de bostan,
floarea soarelui și ulei de rapiță, turte de ulei**BĂNCILE ȘI SOCIETĂȚILE DIN PROVINCIE**

CARI AU DE FĂCUT PUBLICAȚII LA ZIARELE DIN CAPITALĂ CA:

**BILANȚURI, CONVO-
CĂRI, PROSPECTE,
VĂRSAMINTE ȘI ORI-
CE PUBLICAȚIUNI.**

SĂ ADRESEZE:

**AGENȚIEI DE PUBLICITATE
„MERCUR”**BUCUREȘTI, STRADA SĂRINDAR
NUMĂRUL 12. TELEFON 55-76.

A 2532-2

CARI PRIMEȘTE SPRE PUBLICARE LA TOATE ZIARELE CU PREȚURI REDUSE.

MICA PUBLICITATE.

Taxa unei publicații până la 10 cuvinte 10 Lei, 11 a 100 cuvinte în sus 1 Lei de cuvânt. Cuvintele culcușite se plătesc grație 2 Lei de cuvânt. Publicațiile se achită ad avans.

CASĂ MODERNĂ de vânzare în strada Perényi. — Adresa la Administrație. — Ko 2495-6

DE VÂNZARE în centrul orașului o casă cu grajd și învovila mare cu vie, având o locuință cu patru camere și localurile necesare și se poate ocupa momentan. Dregheria „Sarpel” Arad. — Do 2520-2

DE VÂNZARE în Pociu Str. principală O CASĂ cu local mare de prăvălie și birou foarte bine aranjate, curte mare și grădina cu pomi roditori. Informații la Văd. Sofia Ciocogor Pociu. — Ci 2545-8

STAMPILE pentru sigilare cu ceară se pregătesc în 2 ore la A. Földes, Arad piața Avram Iancu (Szabadsg) nrul 1. — Fo 2532

DE VÂNZARE o casă pentru familie, cu 5 camere și se pot ocupa. Str. J. S. No. K. —

DE VÂNZARE un fotoliu medical și diferite mobile. Str. Consistoriului (Debényi-ai) 24 b. — Mi 2551-1

DE VÂNZARE în strada Andrányi Károly 1, casă cu 3 camere de locuit, cu o mare grădina cu pomi, se poate lua imediat în primire. Amănunte la proprietarul. — Ko 2518-6

CUMPAR mărci posale Zona de ocupație Debrecin. Anel Rusu, Arad strada Românilor No 1/a.

Scrisorile cu deviza la administrație se vor putea ridica numai între orele 5-6 p. m. La scrisorile cu destinația în provincie se va anexa taxa de francare.

In atențiunea cumpărătorilor de mobile

Mobile pentru prânzitor și dormitor se pot cumpăra ieftin în depozitul de mobile **WIEGENFELD**, Arad, strada Eminescu (Deák Ferenc) nrul 40. — Wi 2230-50

CORNUL VĂNĂTORULUI

RESTAURANTUL

redeschis lângă CABAREUL MODERN are culina cea mai bună! Beuturi excelente! Serviciu preventiv! Zilnic muzică plăcută. Intrarea prin șapla prin str. Românilor

Co 2432

Doctor în medicină,

brunet, înalt de statură, etate 33 ani, dorește căsătorie cu Doamnă inteligentă bine situată, cu cunoștințe muzicale. Ofertele cu fotografie se vor trimite la ziar sub deviza „Viitor fericit”. Scrisorile fără adresă completă, nu se vor lua în considerare. Discreția chestie de onoare. — B 2538-8

Avizăm Onor. noștri clienți, că ne-a sosit **heringi, petrol și benzină ușoară.**

„ARĂDANA” societate comercială și industrială pe acțiuni Arad. — A 2548

ATENȚIUNE!

Mare asortiment de haine pentru copii de școală, paltoane de toamnă și de iarnă!

Ne ducem cu colecție de mostre la institutele mai mari, cari fac comenzi în masă!

În permanență mare asortiment de costume gata pentru bărbați și copii, pardesie de toamnă, paltoane de iarnă. : Serviciu punctual! : Despărțământ special pentru lucrări după măsură. — Rogăm a ve Onora cu comande : :

KOMLOS ȘI MUZSAY ARAD

În palatul BOHUS vis-à-vis de intrarea teatrului. ooo

Ko 2368-09

Cețiți și răspândiți ziarul „ROMÂNUL”.

SARDELE RUSEȘTI

veritabile și ROLLMOPS, calități neintrecute, vinde **GRIVIȚA** Fabrică de Conserve și Muștar, BUCURȘTI, Strada Lănăriei numărul 93-97.

A 2524-6

ROMÂNUL

CETIȚI ZIARUL

:: DIN ARAD. ::

„ROMÂNUL” este ziarul în tereselor românești, care a luptat pentru unirea de veci și necondiționată a Ardealului cu Patria mamă.

„ROMÂNUL” e scris de cei mai de valoare oameni de condei din București și Ardeal.

„ROMÂNUL” are corespondenți în centrele României precum și în străinătate, ceea ce îi dă putința să publice zilnic știrile cele mai noi și mai interesante.

„ROMÂNUL” din Arad să nălipsească din orice casă cu adevărat românească

ABONAMENTUL.

Pe an . . . Lei 140
Pe 1/2 an . . . Lei 70
Pe 1/4 an . . . Lei 40
Pe o lună Lei 15
Un număr 1 Lei

SCARPIN

CEL MAI BUN LEAC ÎMPOTRIVA **MÂNCĂRIMEI DE RÎIE.**

DUPĂ DOUĂ UNGERI LECUIEȘTE **ORICE BOALĂ de PIELI,**

INTĂREȘTE CREȘTEREA PĂRULUI, FACE SĂ DISPĂRĂ MĂTREȚA, EFECT UIMITOR. Prepară și vinde:

NICOLITĂ MANTA

FARMACIE, ARAD, PIATA CATEDRALEI (THÖKÖLY-TER) ȘI STRADA METIANU [FORRAY] COLT. — Ma 2089

Un mare transport de

PĂLĂRII BĂRBĂTEȘTI A SOSIT

și se vinde en gros la

Uniunea comercială Cluj
Str. Regina Maria numărul 32. — Ra 2508

In atențiunea D-lor farmacisti și On. Public Românesc!

Cel mai ieftin izvor de cumpărare de medicamente, articli de toaletă și parfumerie.

Eugen Lazar și Comp

DROGUERIA „SARPELE”, ARAD (Edificiul Andrányi). — La 2134

DINTE JEANETTE MOHR DINTE

dantistă-techniciană diplomată Arad, str. Luther 1.

Extracții de dinți cu anestezie totală (prin degerare), poduri de aur și coroane, tofelul de dinți cu cauciu cu și fără pod palatinal, cu camere aeriene. Plombe de aur, argin porțelan și ciment pentru prețuri moderate. — Consultații dim. 8-12 și 2-7 după masă. — Lucrări pentru pacienții din provincie în termen de 24 de ore. — Mo 1196-52

FUNȚIONAR

superior C. F. R. văduv, 45 ani, dorește căsătorie cu văduvă gr. ort. română de la 30-40 ani, fără copii și care ar fi mamă iubitoare a 2 fetițe până la 10 ani. Adresa la Administrația ziarului. — Va 2534

TELEFON Nrul 314. ADRESA TELEGRAFICĂ „CHEMOCORVIN”

CORVIN

SOCIETATEA ANONIMA ROMÂNĂ PENTRU COMERȚUL ȘI INDUSTRIA CHIMICĂ ȘI DE METALURGIE

CLUJ-KOLOZSVAR PIATA ȘTEFAN CEL MARE 4.

OFERĂ

CU CELE MAI IEFTINE PREȚURI DE ZI ȘI LIVREAZĂ IMEDIAT ÎN CANTITĂȚI MARI ȘI CĂT DE MICI URMĂTOARELE PRODUSE DE CALITATE I.

SULFAT de CUPRU (piatra vântă) de 97-98 proc. ab fabrică	SMAALĂ PENTRU CĂRUȚE neagră și galbănă
SULFAT de CUPRU (de 98-99 ab Cluj)	UNSOARE Towotte
VITRICOL de FER (Galician)	UNSOARE p. PIELI
SARE de GLAUBER	SĂPUN de RUFÉ
SARE AMARA	SĂPUN de Toaletă
GLAZURĂ de Plumb verde sau roșie	SĂPUN de NISIP
ACETAT de PLUMB	SĂPUN de CALI (săpun de usă)
ACID OJETIC	VINETEALĂ
ACID SULFURIC	CREMA de GHETE
	TORTE (falce)
- CUM ȘI ALȚI ARTICLI CHIMICI. — Ra 2539-3

„ARĂDANA”

SOCIETATE COMERCIALĂ ȘI INDUSTRIALĂ PE ACȚIUNI IN ARAD.

CONVOCARE.

Direcțiunea societății comerciale și industriale pe acțiuni „ARĂDANA” în virtutea §-lui 14 din statute convoacă prin aceasta pe Domnii acționari la

La adunare generală ordinară,

care se va ține în Arad la 20 Martie 1921 st. n., Duminică la orele 10 a. m. în localurile institutului „ARĂDANA” Bulevardul Regele Ferdinand I No 24 cu următoarea

ORDINE DE ZI:

1. Raportul direcțiunii, al Consiliului de Control și aprobarea bilanțului încheiat la 31 Decembrie 1920.
2. Deciderea asupra împărțirii profitului net.
3. Alegerea Consiliului de Control pe un period statutar de 3 ani (§ 35).
4. Eventuale alte propuneri prezentate direcțiunii în sensul §-lui 21 din statute cu 48 ore înainte de adunare.

NB. Acei domni acționari, cari voiesc să-și exercite dreptul de votare trebuie să-și anunțe direcțiunii participarea cu 24 ore înainte de a se ține adunarea generală. (§ 10 din statute)

Arad, din ședința direcțiunii ținută la 22 Februarie 1921.

Direcțiunea institutului

„ARĂDANA”

societate comercială și industrială pe acțiuni în Arad

BILANȚ INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 1920.			
ACTIV.		PASIV.	
Cassa	311445 72	Capital	7500000 —
Mărfuri	6832128 49	Fond de rezervă	22350 —
Realități proprii	6000000 —	Spese de fondare	150000 —
Efecte proprii	532500 —	Depuneri spre fructificare	1085549 11
Bonul 40%	551729 20	Conturi curente creditoare	914233 40
Mobilierul institutului	40000 —	Imprumut dela bănci	2382108 50
Conturi curente debitoare	2722261 17	Impozit restant	4114 37
Depuneri la bănci	1092753 96	Profit net	624463 16
	12682818 54		12682818 54

CONTUL PROFIT ȘI PERDERE LA 31 DECEMBRIE 1920.			
DEBIT.		CREDIT.	
Salare	190459 65	Câștig la mărfuri	920551 52
Bani de locuință	13190 52	Provizie și alte venituri	225057 17
Imprimare și spese de birou	145424 53	Venitul realităților	1016 50
Porto postal	3000 30		
Scopuri filantropice și culturale	5459 —		
Marce de prezență	13390 —		
Impozite	10515 —		
10% impozit după interese la depuneri	4114 37		
Interese la conturi curente	95464 92		
Interese la depuneri spre fructificare	41143 74		
Profit curat	624463 16		
	1146625 19		1146625 19

Ioan Moldovan, m. p.
director-executiv.

Arad, la 31 Decembrie 1920.

Ioan Tatu, m. p.
șef-contabil.

DIRECȚIUNEA:

Dr. Eugen Costina, m. p. Dr. Mihail Mărcuș, m. p. Vasile Goldiș, m. p. Vasile V. Ștefan, m. p. Victor Slăvescu, m. p.
președinc. Dr. Iustin Marșleu, m. p. Dr. Teodor Pap, m. p. Romul Ganea, m. p. Teodor Stan, m. p.
vice-președinte. Dr. Eugen Barbul, m. p. Dr. George Moroianu, m. p. Cornel Lazar, m. p. Ioan Chera, m. p. Aurel Dimitrescu, m. p.
Augustin Butariu, m. p.

RAPORTUL CONSILIULUI DE CONTROL.

Onorată Adunare Generală!

Conformându-ne dispoziției legii comerciale și statutelor institutului, în ședințele noastre ținute în anul de gestiune 1920, am verificat toate ramurile de activitate ale societății comerciale și industriale „ARĂDANA” și pretutindeni am aflat ordine și punctualitate exemplară. Am verificat și confrontat „Bilanțul” și contul „Profit și Pierdere” cu inventarele, registrele principale și auxiliare și cu registrele de magazii și le-am găsit în regulă.

Pe baza acestora primim atât propunerea privitoare la împărțirea venitului net de Lei 624.463,16, precum și celelalte propuneri ale Direcțiunii și le recomandăm Onor. Adunării Generale spre aprobare.

După aceasta rugăm Onor. Adunare Generală, să bineveiască a da atât Direcțiunii cât și Consiliului de Control cuvenita descărcare pentru gestiunea anului 1920.

Arad la 24 Februarie 1921.

Dr. Ioan Robu, m. p.
președinte.

Demetriu Muscanu, m. p.

Florian Roxin, m. p.

Mihail Constantin, m. p.

Ionel Aldica, m. p.

Aurel Morariu, m. p.